

Jeg vil her forsøge at fortælle lidt om mine 10 år som elev på skolen, fra 1949 til 1959, og starter op med de 5 år i underskolen.

Skolebadning, skolebespisning, skolebibliotek, skolefester, skolekomedier, skoletandlæge og sundhedstjenesten er beskrevet indgående andre steder på denne hjemmeside, så jeg vil koncentrere mig om de medlemmer af lærerstaben, som jeg har haft berøring med, suppleret med lidt løst og fast om de ydre rammer. Jeg har tilladt mig at stryge det lille *hr.* foran lærernes navne, da det i årevis har irriteret mig, at man pr. automatik anvender det, så snart snakken går om lærerne fra skoletiden. Det var en mandsdomineret verden, idet jeg først fik en kvindelig lærer, da jeg kom i realklassen. Beskrivelsen af de enkelte lærere sker helt og holdent ud fra min personlige vurdering. Såfremt der er nogen, der har noget at tilføje, skal det være meget velkomment. Det var "DEN SORTE SKOLE" med kæft, trit og retning og lussinger, der retfærdigt eller uretfærdigt blev delt ud med "mild" hånd, men det var ingen dårlig skole. Den gav langt de fleste af os en god ballast til at bygge videre på ved overgangen til starten på voksenlivet. Selvfølgelig var der episoder, der aldrig burde være foregået, men i det store og hele har jeg været glad for min tid på skolen. Vi sang morgensang, sagde *hr.* og De til lærerne, lærte salmevers, den lille og store tabel samt kongerækken udenad, var autoritetstro, og kom en fremmed lærer ind i klassen i timen, rejste man sig og stod nærmest ret ved pulten, indtil der blev sagt "Værsgo og sæt jer".

Jeg startede i 1'ste C i august måned 1949 i en ren drengeklasse med i alt 30 elever. Johannes Røjel var stadig inspektør, men han blev afløst af Ellen Christoffersen omkring et par år efter. Vores klasselokale, nr. 3, lå i stueetagen i "Den nye bygning" og Hans Højsten var min klasselærer. Han var en stille og rolig, velfbalanceret lærer, der kunne sætte sig i respekt uden de store armbevægelser, og han var god til at lære fra sig. Selve lokalet var ud over 2 sorte tavler udsmykket med nogle billeder med bibelske motiver. Højsten underviste os i dansk, skrivning og religion de første par år, og vi fik lært både *abc'en*, stavningens kunst inkl. remsen "den der staver *d* i gjort, han skal ha' sin hale smurt", og kunsten at skrive med pen og blæk. I alle mine 10 skoleår sad vi ved 2 mands pulte med et blækhus i midten, men det var kun i få år, det blev benyttet, når der skulle skrives med blæk. Pennen og penneskafet blev afløst af fyldepennen, men kuglepennen var bandlyst i hele min skoletid. I regning havde jeg i de første 2 år Svend Jensen, som jeg husker som en fantastisk lærer, der formåede at holde interessen fanget hos alle 30 drenge i klassen, når han underviste. Han havde et særligt præmiesystem, hvor man kunne opnå at få et flag eller et dyrestempel efter eget valg i sit regnehæfte, når stykkerne var rigtige og der var pæn orden. Det var ikke en favorisering af de dygtige elever! Konstaterede han, at en af de knap så skrappe havde gjort sig umage, blev det omgående honoreret. Ind imellem gav han sig også tid til at læse højt for os, hvilket var noget vi så frem til med stor glæde. I de helt små klasser fik vi en karakter for flid, orden og opførsel, og for de 3 kategorier gjaldt, at det helst skulle være et rent 5-tal. Jeg opnåede at få 5? i opførsel, fordi jeg en dag ikke tog min tophue af for Højsten, da vi passerede forbi ham ved skoleporten for at blive sendt hjem. Det fik min mor til at flippe fuldkommen ud, selv om jeg undskyldte mig med, at jeg frøs om hovedet, ak ja! Siden kom der karakterer til i de enkelte fag i form af tal op til 6, suppleret med et plus eller minus, dog således at 6-tallet, der var den højeste karakter, kun kunne tilføjes et minus.

Skolegården var delt op i en drenge- og en pigegård ved hjælp af gennemgående bænke, og ve'den, der fik forvildet sig over på den forkerte side. I 1'ste og 2'den klasse måtte vi kun lege i den lille gård på drengesiden, når der var frikvarter. Først fra 3'dje klasse fik vi lov til at opholde os i den store drengegård. I underskolen stillede man op 2 og 2 i gården, når frikvarteret var forbi, og på et tegn fra gårdvagten gik man samlet op til det respektive klasselokale. Man kunne på ingen måde færdes uden for skolen i skoletiden med mindre der forelå en tilladelse fra en lærer, og det gjaldt i alle 10 år! Dette forbud medførte op til flere eftersidninger, for det var ofte fristende lige at løbe hen til slikmutter eller bageren i frikvarteret, og bittert at blive snuppet, når man var på vej ind i skolen igen.

Mens Højsten forblev min klasselærer fra 1'ste til 5'te klasse, alt imens vi etagemæssigt rykkede opad i "Den nye bygning" til større og større pulte, så fik vi ny regnelærer i 3'dje klasse, og det var som at komme fra asken og i ilden. Læreren hed Willy Kock og havde et temperament, som set med mine øjne i princippet gjorde ham komplet uegnet til at være lærer. I hans timer blev der ofte flækket en pegepind, og såvel kridt, tavleklud som hans nøgler fløj ind imellem gennem luften, når han tændte af. Hos ham fik jeg også min første eftersidning! Hans regime varede heldigvis kun et år! I 4'de klasse blev Langager min regnelærer. Navnet må være købt, for han var en ganske lille mand, som talte nasalt. Jeg husker ikke noget om hans undervisningsform, men han havde en speciel afstraffelsesmetode, som jeg tydeligt erindrer. Hvis en eller anden forstyrrede undervisningen, blev den pågældende kaldt op og sat ind under katederet, hvorefter han rykkede stolen hen foran synderen, satte sig ned og begyndte at sparke let på ham i en 5 minutters tid, alt imens han fortsatte overhøringen af klassen. Han kunne også et nummer med at putte pegepinden op i sit venstre jakkeærme, for efter nogen fiksfakserier at trække den ud af højre jakkeærme. Langager døde i løbet af skoleåret og som ny regnelærer fik vi Kai Manniche, som jeg havde til og med 5'te klasse. Efterfølgende blev vi efter en adgangsprøve fordelt i hhv. Eksamens Mellemskole og Fri Mellemskole. Manniche var en god regnelærer og gjorde et kæmpe arbejde for at forberede os til de regnestykker, der blev anvendt ved adgangsprøven til EM.

De øvrige lærere, jeg havde berøring med i underskolen, var Erik Jørgensen, som jeg havde i geografi, indtil han i 1951 forlod skolen for at blive inspektør på den nybyggede Holberg Skole. Derefter fik jeg Jørgen Kruse. Willy Kandler havde jeg i gymnastik, Gösta Landgreen var min naturhistorielærer, og han gjorde et uudsletteligt indtryk på mig pga. af sine meget kraftige bakkenbarter, men det er også det eneste, jeg husker om ham! Det forekommer mig, at jeg havde Kai Manniche i både regning og historie, men selv om jeg ikke kan komme på noget andet navn, er jeg ikke sikker. Er der nogen der kan be- eller afkræfte, om Manniche underviste i historie? Villy O. Jensen var min tegnelærer, og i sløjf blev jeg undervist af Knud Fredfeldt. Som sanglærer havde jeg Ove Dam. Jeg kan ikke huske ret meget om hver enkelt af dem fra tiden i underskolen, men flere af dem fik jeg også som lærere i mellemskolen og i realen, og her går det bedre med erindringen, så fortsættelse følger, *muligvis!*

Søren Fensby ·

9. november 2022

Hermed en fortsættelse af beretningen om min tid som elev på skolen omhandlende mellemskolen fra 1954 til 1958.

I august måned 1954 startede jeg i 1.EM A, hvor jeg fik Henning Scheller som klasselærer. Vi var kun 4 fra min gamle femteklasse, der kom i Schellers mellemskoleklasse, som var en ren drengeklasse med 27 elever. Vores klasselokale lå i "den nye bygning", hvor vi i løbet af skoleårene endte med at komme helt til tops! Langt hovedparten af mine gamle klassekammerater, der havde bestået adgangsprøven til EM, kom i skolens første blandede mellemskoleklasse, der fik Georg Sønderlund Hansen som klasselærer. Mit første møde med Scheller endte ret dramatisk, for da han ved skoleårets start havde dikteret skemaet og uddelt skolebøgerne, gik han i gang med at give os lektier for, før vi fik fri. Dette udløste et "øv" fra en elev, hvilket fik Scheller til at flyve op af katederstolen og fare ned bagerst i dørrækken for at tildele den pågældende et par på kassen, alt imens han råbte: "Husk du er kommet i mellemskolen. Nu skal der bestilles noget"! Ud over til tider at kunne optræde temmelig kolerisk, viste Henning Scheller sig at være en dybt engageret, kreativ og meget dygtig lærer, som gjorde utroligt meget for at uddybe, supplere og levendegøre det stof, vi skulle igennem. Han var en af de første lærere på skolen, der anvendte båndoptager i forbindelse med undervisningen, og skolens spritduplikator benyttede han flittigt til fremstilling af supplerende undervisningsmateriale. Han tog os på ture ud for at se nogle af de steder, der var omtalt i læsebogen og han arrangerede cykelture med klassen. Første gang gik turen til Bornholm, hvor vi startede med at sejle til Rønne med "66"-bådene fra Havnegade, for efterfølgende at cykle øen rundt på kryds og tværs. Vi overnattede undervejs på vandrerhjem, blandt andet i Dueodde og Gudhjem. Ved hjemkomsten blev der uddelegeret opgaver til alle i klassen, hvori vi skulle beskrive vores oplevelser og de mange forskellige ting, vi havde set på turen. Senere i løbet af mellemskolen gik cykelturen til Skåne med overnatning i Röstånga.

Dengang var der stadig venstrekørsel i Sverige, men det klarede vi, så vidt jeg husker, uden problemer! Som led i en lærerudveksling rejste Scheller på et tidspunkt til Oslo, og i stedet fik vi en norsk lærer, der gennem en måneds tid, måske længere, forsøgte at lære os nynorsk, hvilket ikke faldt særlig heldigt ud. Den dag i dag undrer det mig stadig, hvad nordmændene vil opnå ved at have 2 officielle skriftsprog. Så gik det bedre med svensk, som Scheller underviste os i, sideløbende med dansk. Jeg havde ham også i tegning, hvor han var en fantastisk inspirerende lærer. Tegn timerne foregik for det meste i tegnelokalet, der lå helt oppe under taget i "den gamle bygning".

I regning og matematik fik jeg Knud Fredfeldt, som absolut også var en fortrinlig lærer om end han havde sine særheder, herunder en bevidst mobning af elever, der kom til klassen fra andre skoler. Som omtalt mange steder på denne hjemmeside, havde han en kæphest, der hed fotos af skibe fra den danske handelsflåde. Han fotograferede og fremkaldte selv billeder, men tog også gerne imod billeder fra andre. Jeg havde et par familiemedlemmer, der havde sejlet på langfart i deres ungdom, og dem fik jeg lokket til at overdrage mig nogle billeder af de skibe, de havde sejlet med. Jeg forærede dem efterfølgende til Fredfeldt, hvorved jeg nok scorede et par billige point. Til gengæld havde jeg på et tidspunkt fået lovet ham lidt for meget, for det viste sig, at det ikke var alle deres skibsbilleder, mine familiemedlemmer ville af med! Fredfeldt stod også for formidlingen af kontakten til skolens adoptionsskib, m/s Angola, men det er der ligeledes fortalt indgående om andre steder. Jeg sad i vinduesrækken, og især når sommeren nærmede sig, og vi havde åbne vinduer, kunne det ske, at man mistede koncentrationen, og i stedet for at følge undervisningen, kiggede man ned på pigerne, der spillede håndbold på en af skolens boldbaner. Når Fredfeldt opdagede det, lød hans kommentar: "Jeg ser, du interesserer dig mere for håndboldpigerne end for min undervisning, så jeg synes, du skal gå ned og hilse fru Kruse (hende var det som regel) fra mig, og spørge, om du må få lov til at kigge på". Heldigvis blev det aldrig til andet og mere end en trussel! Jeg fik igen Fredfeldt i sløjdtimerne og med 3'dje mellem, hvilket han var glimrende til. I 1'ste mellem lå sløjdtimerne om morgenen, og som start på dagen skulle vi hos ham synge "Altid frejdig når du går" som morgensang. Vi betragtede den dengang blot som en morgensang i lighed med alle andre, men jeg er i dag sikker på, at den for Fredfeldts vedkommende havde en særlig betydning med relation til besættelsen. Jeg tænker med gru og undren tilbage på sløjdlokalet, der lå i kælderen i "den gamle bygning". Når vi bejdsede eller lakerede, var der en hørm uden lige i lokalet, og lakpotten med shellak stod på et gasapparat over åben ild. Udsugning fandtes ikke og eneste mulighed for frisk luft var at åbne vinduerne, hvilket sjældent skete. I 4'de mellem fik vi en ny sløjdlærer, der hed "Dør". Stavemåden er sikkert ikke korrekt, men jeg husker ikke, hvordan hans navn nøjagtigt blev stavet. Han var kun kort tid på skolen, og jeg nævner ham udelukkende, fordi han havde en temmelig uortodoks måde at straffe en elev på, der havde gjort noget galt. Den pågældende blev simpelthen pålagt at nedskrive forordet til vores læsebog i dansk og medbringe det til næste sløjdtimer! På et tidspunkt var vi nogle stykker, der på samme tid havde fået denne straf, og i den forbindelse accepterede han, at forordet blev skrevet på maskine med gennemslag. Det var en fin løsning for os alle lige med undtagelse af ham, der havde skrivemaskinen!

I fysik havde jeg Kai Manniche, og mens jeg betragter ham som en dygtig og inspirerende regnelærer, så var han, set med mine øjne, en middelmådig fysiklærer. Han beherskede stoffet, ingen tvivl om det, men det virkede ejendommeligt at sidde i fysiklokalet i "den gamle bygning" og se Manniche lave "Tavleforsøg". Rigtige forsøg erindrer jeg ikke, at han brugte tid på! Det nærmeste vi kom fysikforsøg i mellem skolen var på et par ture til den gamle Polytekniske Lærestalt på Sølvtorvet, hvor vi så forsøg med flydende luft, men uden deltagelse af Manniche. Pigerne faldt i svime over ham, men det var vist ikke kun på grund af hans undervisning! Engang kom "Fysik Peter" ind i timen og så hvad Manniche var i gang med at gennemgå på tavlen, hvorefter han på det nærmeste begyndte at hive remedierne frem til det praktiske forsøg, men det fik Manniche hurtigt forpurret, og "Fysik Peter" forlod hovedrystende lokalet. Manniche var dengang stadig rimelig ny på skolen, og jeg husker, at de sagde "De" til hinanden. Jeg har tidligere på denne hjemmeside skrevet om hans utallige prøver i fysik og måden han afviklede dem på, så det vil jeg ikke gentage her.

Min geografilærer var Jørgen Kruse, som jeg tænker tilbage på med stor glæde. Han var en god underviser, men kunne til tider blive ret så hidsig. Til gengæld tog han kegler, efter vi i 3'dje mellem sammen med de øvrige drenge på samme klassetrin, havde været til seksualundervisning i den lille gymnastiksal. Her vi sad på umagelige træbænke for at lytte til en eller anden "ekspert", der ved brug af nogle plancher fortalte om forplantningens mysterier, alt imens en del af lærerstaben højtideligt stod rundt om for at holde øje med os. Jeg mindes det med væmmelse! Efterfølgende klarede Jørgen Kruse emnet med en enkelt sætning i en geografitime. Sætningen lød: "I er gamle nok til at vide det. Mand og kvinde finder sammen, og 9 måneder efter kommer der en baby". Prævention var ikke noget man talte om dengang!

I historie havde jeg Frants Hansen, som forlod skolen i 1961 for at blive rektor ved Frederiksberg Seminarium på Nylandsvej, hvor han siden kom til at "slås" med Kim Larsen. Han var en yderst kapabel lærer, men jævnt kedelig. Han bibragte os en masse historisk viden inkl. kongerækken, som jeg stadig behersker, i hvert fald fra Chr. d. 4 og frem!

I engelsk fik jeg viceskoleinspektøren, Askegård, der ud over "I can hop, I can run", formåede at lære mig et engelsk, som jeg har kunne klare mig rimeligt med livet igennem. Han var en rar og dygtig lærer, som man havde naturlig respekt for.

I tysk blev Willy Kandler min lærer. Han var utrolig god til at krydre undervisningen med små historier og anekdoter. Hans timer var aldrig kedelige, men til gengæld var det så som så med at terpe tyske remser, regler og undtagelser. Han fortalte om det, hørte os i det, men det var ikke noget, vi lå søvnløse over. Han var helt sikkert dygtig nok, men først og fremmest en rigtig hyggelig lærer. Kandler underviste også nogen af os i svømning efter normal skoletid. Det foregik i Østerbros Svømmehal, hvor man havde mulighed for at tage den lille og store frisvømmerprøve.

I naturhistorie fik jeg min gamle klasselærer fra underskolen, Hans Højsten. Undervisningen foregik i naturhistorielokalet i "den gamle bygning", hvor vi blandt andet stiftede bekendtskab med skolens skelet, der var navngivet, men jeg mindes ikke længere navnet. Højsten var rigtig god til faget, men især botanikken kedede mig helt utroligt, så jeg levede højt på, at jeg var en af hans gamle elever fra underskolen. På et tidspunkt, hvor han var syg over en længere periode, faldt min karakter omgående.

Min gymnastiklærer i mellemskolen var Henry Carlsen. I modsætning til skolens øvrige gymnastiklærere, der alle havde en passion for håndbold, så var Carlsens passion basketball. Vores gymnastiktimer var en blanding af fri idræt i sommerhalvåret, med muligheden for at tage idrætsmærket i bronze, sølv og guld, og basketball i vinterhalvåret, kun afløst af enkelte timer med fritstående øvelser og redskabsgymnastik. Carlsen var atter en af de lærere, som man havde naturlig respekt for, og han var absolut en god lærer. Han havde en 26-fods folkebåd, som han sejlede rundt med i de danske farvande i hele sommerferien. Da jeg var på feriekolonien "Stenkilde" på Bogø i sommeren 1956, kom Carlsen sejlene dertil for at hilse på Fredfeldt og Frants Hansen, der var med på kolonien som lærere.

I sang havde jeg Poul Hammer Jacobsen. Han stiftede jeg første gang bekendtskab med, da han i første klasse, som led i en udvælgelse af elever til sangskolen på Sct. Annæ Plads, kom rundt for at høre os synge enkeltvis. Jeg nåede kun lige at åbne munden, før jeg blev bedt om at lukke den igen, så jeg blev, hvor jeg var! Sangundervisningen i mellemskolen ændrede sig efterhånden til musikundervisning i takt med at vores stemmer blev mere og mere uegnede til skønsang. I stedet hentede et par elever skolens gramfon med indbygget forstærker og en højttaler, der var monteret på en stor træplade, op i klasselokalet (det var før stereoens tid), således det hele stod klar til timens begyndelse. Jacobsen medbragte selv pladerne, som i det væsentlige var gamle lakplader med balletmusik og klassisk musik. Hans viden var formidabel, det hersker der ingen tvivl om, men musikken vakte ikke den store interesse hos ret mange af os, selv om han brugte rigtig meget tid på at fortælle om den. Jeg ser endnu for mig, hvordan han nærmest dansede, alt imens han forklarede os om "Ædedolkenes indtogsmarch" til Knudåge Riisagers musik til balletten "Slaraffenland". Jacobsen hørte ikke ligefrem til de mindste, men grine skulle man ikke, selv om det var fristende, for han kunne virkelig stikke en lussing, der kunne mærkes. På det tidspunkt lyttede de fleste af os til traditionel jazz, men også rock n' roll var ved at blive populær som ungdomsmusik, og singler, EP'er og LP'er afløste efterhånden de gamle lakplader. Jacobsen tog på et tidspunkt konsekvensen og tilbød os, at vi kunne få lov til at afspille vores jazzplader i timen under forudsætning af, at vi først fortalte noget om det aktuelle nummer, så det blev aldrig aktuelt! Jeg mener kun vi havde sang på skemaet til og med tredje mellem, men jeg er ikke sikker?

Fra starten af mellemskolen ophørte vi med at lege i frikvartererne. I stedet samledes vi i større og mindre grupper for at diskutere emner og problemer fra hverdagen, og med tiden og når vejret var til det, sad vi på, eller stod lige bag den gennemgående bænk nærmest drengegården, for herfra at betragte de store piger, der gik rundt i ring i pigegården med hinanden under armen. Der blev flirter i al uskyldighed! Vi var langt fra de eneste drenge, der tilbragte frikvarteret på den måde!

I maj-juni måned 1958 kom eksamensterminen, først den skriftlige eksamen efterfulgt af den mundtlige. Som karakterskala i mellemskolen anvendtes Ørstedes karakterskala, hvor den laveste karakter var slet, den højeste ug. De enkelte karakterer havde samtidig en talværdi, som blev anvendt til at udregne gennemsnittet af de karakterer, man havde opnået. Det samme gjaldt for årskaraktererne.

Så er der realen tilbage.....

Hermed sidste del af beretningen om min tid som elev på skolen, omhandlende realen fra 1958 til 1959. Efter en veloverstået mellemskoleeksamen var vi 16 drenge fra IV. A, der startede i Real y i august 1958 med Henning Scheller som klasselærer. Vi skulle for første gang i vores skoletid til at gå sammen med piger, hele 10 af slagsen, i en blandet klasse. Som klasselokale havde vi fået tildelt nr. 4, der lå dejligt afsides i stueetagen i "den gamle bygning" ved trappen ned til udgangen lige overfor den lille gymnastiksal. Som de fødte gentlemen vi var, lod vi ved skolestart pigerne gå først ind i klasselokalet, hvor de omgående okkuperede de 3 midterste pulte i vinduesrækken og de 2 midterste i midterrækken. De 4 pulte i dørrækken samt første og sidste pult i hhv. vinduesrækken og midterrækken, blev generøst overladt til os drenge. Jeg, der gennem 9 år havde siddet i vinduesrækken, fik plads på den næstsidste pult i dørrækken, men pyt, man kunne alligevel ikke se boldbanerne fra de vinduer! Når en mandlig eller kvindelig lærer dengang foretog en overhøring af en klasse uden brug af håndsoprækning, så begyndte de altid enten ved den forreste eller den bagerste pult i en af de 3 rækker, så det må siges at være nogle kloge piger, vi var blevet blandet med! Det' at gå sammen med piger, forandrede fuldkommen klasseånden. Jeg vil vove den påstand, at vi alle blev mere hensynsfulde, hjælpsomme og tolerante, og samtidig fandt vi drenge ud af, at piger også kunne være kammerater fuldt ud på højde med drenge. Der skal ikke herske tvivl om, at pigerne havde en gunstig indflydelse på os.

Henning Scheller viste sig fra sin bedste side som vores klasselærer. Allerede i starten af skoleåret arrangerede han en tur for klassen til Humlebæk og videre op til det nyåbnede kunstmuseum "Louisiana". Jeg erindrer ikke selve udstillingen, men museet, som jeg har besøgt adskillige gange gennem årene, gjorde et dybt indtryk på mig pga. udseendet og beliggenheden. Scheller begyndte for alvor at behandle os som unge mennesker, og hvor det før på det nærmeste var et diktat, når han sagde noget til os, så blev det nu oftest som optakten til en dialog, hvilket ikke kun skyldtes pigerne! I løbet af skoleåret gennemgik han, blandt meget andet, Henrik Ibsens "Peer Gynt" med os, og lærte os om de forskellige karakterer i stykket. Det er et dramatisk versdrama, baseret på et norsk folkesagn om den letsindige og uansvarlige Peer, der drømmer sig gennem livet. I foråret 1959 kulminerede det med, at han arrangerede en teatertur for klassen til Odense Teater sammen med hans kone Lis, hans datter Merete og Svend Jensen. Her så vi stykket opført med Søren Elung Jensen i hovedrollen som Peer Gynt. Også musikken var vi blevet sat grundigt ind i. Oprindeligt var den komponeret af Edward Grieg, men i den udgave vi så, var den komponeret af Harald Sæverud. Turen frem og tilbage foregik med tog, og vi overnattede på vandrehjemmet Kragssbjerggaard i Odense. Det var en kæmpe oplevelse, som samtidig knyttede klassen tættere sammen. Henning Scheller lærte os virkelig meget, og gjorde utroligt meget for os!

Fransk indgik som valgfrit fag i realen. Scheller var også vores fransklærer, men personligt kom jeg aldrig til at lære fransk, for efter at have oplyst ham om hvad mine karakterer var i engelsk og tysk i mellemskolen, snuppede han den franskbog, som han lige havde overrakt mig, ud af hånden på mig. I stedet havde jeg fri i fransktimerne, som var ydertimer!

I realen fik jeg min første lærerinde, som kvindelige lærere stadig blev benævnt dengang. Hun hed Sophie Kock, kaldet Frau Kock af os drenge, og hun blev min lærerinde i tysk. Det var nærmest som at få et kulturchok, efter vi havde haft Willy Kandler, fra vi fik tysk på skemaet i 2'den mellem. Hun var en dygtig underviser, men en skrap tante, som havde været pigernes tysklærerinde i mellemskolen. Hos hende skulle man bare kunne de tyske remser, regler og undtagelser på fingerspidserne! I begyndelsen var der mange af os drenge, der hakkede en del i det, når vi skulle fremsige en eller anden tysk remse, men så brillerede Frau Kock ved at spørge en af sine dygtige piger om det samme, og denne gang kom det som skudt ud af en kanon, uden nogen form for slinger i valsen. Vi kom efter det, og ved skoleårets slutning vil jeg mene, at vi drenge var fuldt på højde med hendes piger, men det havde kostet både blod, sved og tårer for mange af os. Til gengæld opnåede jeg ved eksamen at gå fra et "g+" i tysk i mellemskolen til "mg" i realen. I mit senere arbejdsliv, hvor jeg bl.a. har boet og arbejdet i Tyskland i et lille års tid, og efterfølgende tit været i kontakt med tyskere, deltaget i utallige kurser, der blev afholdt på tysk, eller arbejdet med tyske maskiner og manualer, har jeg mere end en' gang sendt Frau Kock en venlig tanke, for uden hende og hendes grundregler var det aldrig gået så smertefrit. Remserne med forholdsordene, og hvilket kasus de styrer, kan jeg den dag i dag!

Som engelsklærer fortsatte jeg med at have Askegård. I takt med, at jeg af nødvendighed kom bedre og bedre ind i det tyske sprog, begyndte der at dukke en større interesse op for det engelske, og jeg opnåede

at hæve min eksamenskarakter fra "g" i mellemskolen til "mg" i både mundtligt og skriftligt engelsk i realen. Frau Kocks ånd spøjte!

I regning og matematik fik vi Knud Fredfeldt, og var Frau Kock et chok for os drenge, så er jeg sikker på, at lidt af det samme gjorde sig gældende for pigerne hvad angik Fredfeldt. De havde haft Svend Jensen i mellemskolen, og jeg mindes tydeligt, at en af dem spurgte Fredfeldt, om de måtte ringe til ham, hvis der var noget, de ikke kunne finde ud af. Fredfeldt kiggede på hende, og så sagde han: "Du kan jo prøve, men det gør du kun en' gang". Fredfeldt fik i løbet af skoleåret lært os logaritmeregning, rentesregning og almindelig tekstregning samt en masse aritmetik. Blækregning med fyldepen indgik som en fast hjemmeopgave ligesom i mellemskolen. Kuglepennen var bandlyst! Han var som tidligere skrevet en rigtig god lærer med visse særheder.

I fysik kom vores lærer til at hedde Oskar Hoffmann. Han var, set med mine øjne, en mærkelig snegl. Han kunne sit stof, og var rimelig god til at lære fra sig, men som Manniche var det ikke praktiske forsøg, han brugte sin tid på, selv om undervisningen foregik i fysiklokalet! Han havde en lille bog, hvori alle vores navne stod, og når en elev var blevet hørt, skrev han karakteren ind ud for den pågældendes navn. Var man blevet hørt, og havde man et rimeligt check på, hvem der endnu ikke havde været "oppe", kunne man roligt springe fysikken over, når der skulle laves lektier, for indtil han var nået igennem alle navnene, var der ingen risiko for, at man blev kaldt op til overhøring igen. Når alle var blevet hørt første gang, fortsatte han efter det samme mønster til næste runde og så fremdeles.

I geografi fik vi Gert Hansen (Gimmerlam). Han var en velafbalanceret lærer, og en god formidler af det stof, han skulle gennemgå med os. Jeg mindes ikke meget om ham, hvilket i det væsentlige beror på, at hans timer, der foregik i geografilokalet i "den gamle bygning", altid blev afviklet stille og roligt. Eneste afvigelse var et par geografiprøver, som affødte lidt ekstra aktivitet. Det forekommer mig, at han var lidt venligere overfor pigerne end overfor os drenge, når der var overhøring, men jeg husker sikkert forkert? Min historielærer var Georg Sønderlund Hansen. Han er der skrevet rigtig meget om på denne hjemmeside, mest godt men også en del skidt. For mig forbliver han en fantastisk lærer, der formåede at gøre selv det mest kedelige emne plausibelt og interessant ved at tegne, fortælle og levendegøre det på sin egen, helt specielle facon. Jeg har skrevet flere uddybende indlæg omkring min opfattelse af ham på denne hjemmeside.

Som biologilærer fik vi Hans Højsten, som jeg opnåede at blive undervist af i hele min skoletid. Han forblev en velafbalanceret, stille og rolig lærer gennem alle årene, og samtidig en god og dygtig underviser. Jeg fornemmede, at det glædede ham, da jeg til eksamen scorede et "ug" i biologi.

I gymnastik blev Jørgen Kruse min lærer, men selv om vi gik i blandet klasse, kom der ikke folkedans på skemaet. Der har nok været for få piger i klassen! I stedet blev vi i det væsentlige undervist i redskabsgymnastik, idet gymnastik indgik som eksamensfag i form af en praktisk prøve, hvor årskaracteren blev bekræftet af en censor. Hos Kruse fik jeg omsider lært at slå et hovedspring fra plinten uden hjælp! Jeg formoder, vi har spillet håndbold ind imellem, men jeg må med skam melde, at jeg ikke kan huske det. Boldspil har aldrig været min stærke side, da jeg har en bygningsfejl i lighed med dronning Margrethes, måske knap så udpræget, men lidt kongelig har man da lov at være. Jeg ser ikke det, jeg burde se, når der spilles håndbold eller basketball. Boldøjet mangler!

Efter vi var kommet i en blandet klasse, foretrak vi drenge ofte at tilbringe frikvartererne stående ovre ved trappeopgangen til vores klasseværelse for at slå en sludder af med pigerne fra klassen, men det var så sandelig ikke tilladt, og adskillige gange blev vi jaget over i drengegården, især af de ældre lærerinder! I maj-juni måned 1959 kom eksamensterminen, først den skriftlige eksamen, hvor vi var oppe i dansk, engelsk, regning og matematik, efterfulgt af den mundtlige, hvori samtlige læsefag indgik. Forinden havde vi fejret sidste skoledag med udklædning og flødekarameller kastet i grams til "de små". Som i mellemskolen anvendtes Ørstedes karakterskala. Efter eksamen var vel overstået, blev der afholdt skoleafslutning i gymnastiksalen, hvor Ellen Christoffersen holdt tale og efterfølgende overrakte os vores eksamensbeviser. Skoleafslutningen blev fejret med en Tivolitur. Vi blev også inviteret hjem til Askegård, hvor vi fik serveret jordbær og efterfølgende til Scheller. Vi var på det tidspunkt blevet rigtig godt sammentømret, og i alle årene efter vi gik ud af skolen i 1959, er en væsentlig del af de gamle klassekammerater mødtes en gang om året, og gør det stadig, selv om der desværre er blevet tyndet lidt ud i rækkerne fra naturens hånd. I de første mange år deltog Scheller sammen med sin kone, Lis, og da Scheller døde, fortsatte Lis Scheller med at deltage i det omfang, hendes kræfter tillod det. Hun var således med til klassens 50 års jubilæum i 2009, hvor jeg og en af mine klassekammerater havde den store ære og fornøjelse at få lov til at følge hende hjem fra Sortedam Dossering, hvor jubilæet blev holdt, og til

Plejecenter Sølund i Ryesgade, hvor hun boede. Vi var med oppe og se hendes hyggelige lejlighed, hvor der på væggene hang adskillige af de blomsterbilleder, som Scheller yndede at male på sine ældre dage. Julen nærmer sig så småt, og i den forbindelse ville jeg godt have fortalt lidt om den årlige juleafslutning i den store gymnastiksal på skolen, men her er jeg næsten blank. Dog husker jeg tydeligt, at det var en fast tradition, at "Trissen", Else Christiansen, læste juleevangeliet, og så kom jeg i tanke om et sjovt indfald fra engang i starten af halvtredserne. I salen stod der hvert år et smukt pyntet juletræ, men det pågældende år lå der for første og eneste gang i min skoletid også en stor pakke under træet. Den viste sig at være til Knud Christensen (Cigar Knud) fra eleverne i den klasse, han var klasselærer for, og indeholdt en trillefløjte. Her skal det bemærkes, at Knud Christensen i mange år altid havde gårdvagten i det store frikvarter (spisefrikvarteret), hvor han ofte stillede sig op for enden på den gennemgående bænk i drengegården for herfra at holde øje med, hvad der foregik rundt omkring. Opstod der situationer, hvor han ønskede at få de impliceredes opmærksomhed, brugte han en trillefløjte af den type, der anvendes af dommere i fod- og håndboldskampe. Hans store elever har åbenbart syntes, at den trængte til at blive fornyet! Jeg har aldrig haft Knud Christensen som lærer i min skoletid, men til gengæld var han min "far" i opførelsen af Henning Schellers teaterstykke "Knallerter og Stjernesud" i 1956.

Min beretning om 10 år som elev på Frederikssundsvejens Skole (1949-1959) er hermed afsluttet. Jeg håber andre vil tage tråden op!